

OSVĚTLENÍ

29 Pořídte si LED „žárovky“

LED „žárovky“ jsou ještě úspornější a ekologičtější než kompaktní zářivky, a navíc jim nijak nevadí časté zhasínání. Jejich výkon v posledních letech rychle stoupá, ale zatím není tak vysoký, aby jedna z nich účinně osvětlila větší místnost. Na chodby, schodiště, do před síně či koupelny se však hodí skvěle. LED žárovkami samozřejmě můžete kvalitně nasvítit i kuchyni či obývací pokoj, jen jich budete potřebovat víc a vhodně je rozmístit. Kvůli modrému světlu z LED žárovek je lepší půl hodiny před spaním svítit kompaktní zářivkou se žlutým světlem.

30 Zbavte se vláknových žárovek a zhasíňte světlo

Tradičních vláknových žárovek (včetně halogenových) se úplně zbavte, protože extrémně plýtvají energií – až 90 % jí unikne ve formě tepla. A rada, kterou již určitě znáte; osvětlení spotřebuje až desetinu elektřiny v domácnosti, takže: poslední zhasínání. Na místech, kde se rozsvěcuje a zhasíná často (např. na společné chodbě domu) použijte vypínače se senzorem pohybu – ušetří více energie, než spotřebují.

DOMÁCÍ SPOTŘEBIČE A ELEKTRONIKA

31 Kupujte úsporné spotřebiče

Při nákupu pračky, ledničky či domácí elektroniky je nepostradatelným rádcem energetický štítek. Ovšem od zavedení energetických štítků už výrobci spotřebičů natolik pokročili, že bylo nutné v některých kategoriích zavádět lepší označení než A – proto se třeba u špičkových ledniček setkáváme s označením A+++ . Vzhledem k rychlému vývoji je vhodné před nákupem navštívit průběžně aktualizovanou stránku www.uspornespotrebice.cz, kde je mimo jiné ke stažení aplikace pro chytré telefony, která vám pomůže vyhodnotit energetický štítek.

32 Nenechávejte elektroniku v pohotovostním (stand-by) režimu

Váš hi-fi systém, televizor či set-top-box router spotřebují v tzv. pohotovostním režimu každoročně velké množství elektřiny. Když zapojíte několik spotřebičů do prodlužovacího kabelu s vypínačem, který budete vypínat, kdykoli je nebudete potřebovat, ušetříte peníze i životní prostředí. Vlastníte-li více spotřebičů, jako jsou tiskárny, kopírky, scannery a podobně, proměřte jejich spotřebu v různých režimech jednoduchým wattmetrem.

33 Spínací hodiny – ať si televize zdřímne

Spotřebiče, které určitou část dne nebo v noci nepotřebujete, můžete místo zmíněného prodlužovacího kabelu s vypínačem zapojit do časově nastavitelného spínače (spínacích hodin). Ten Vám ušetří práci a bude je pravidelně odpojovat od sítě místo Vás, takže se nemusíte bát, že na vypnutí zapomenete.

34 Vypínejte počítač

Ačkoliv na počítači zrovna nepracujete, stále spotřebovává až 70 % energie. Takže i během přestávky je lepší ho vypnout nebo převést do režimu spánku (ten se liší od tzv. úsporného režimu – v něm počítač dále spotřebovává elektřinu, i když méně než v běžném provozu).

35 Netopte si nabíječkou

I nabíječka, ke které není připojen telefon, obvykle dále spotřebovává elektřinu a přeměňuje ji na teplo (zkuste si na ni sáhnout). Promrháte tak až desetinásobek energie skutečně potřebné k nabíjení!

36 Vyhybte se spotřebičům na baterie

Telefony, elektrické holicí strojky a zubní kartáčky s přímým síťovým zapojením spotřebují podstatně méně energie než spotřebiče na baterie. Pokud nemáte možnost a baterie potřebujete, zvolte si ty, které lze opakovaně dobíjet. Jejich správným používáním prodloužíte jejich životnost až o desítky procent.

37 Dejte přednost notebooku a vyladte jeho spotřebu

Notebooky mají při stejném výkonu mnohem menší spotřebu než stolní počítače. Nezapomeňte si také podle uživatelské příručky nastavit svůj notebook (tablet i telefon) do úsporného režimu, který snižuje spotřebu energie a prodlužuje životnost baterie. Snižte jas obrazovky na minimální úroveň, která je pro Vás komfortní. Zastavte všechny programy, které zbytečně běží na pozadí. Vypněte wi-fi, Bluetooth a GPS, pokud je nepoužíváte. Odpojte všechny nepotřebné USB kabely a nastavte si automatické zhasínání displeje a vypínání harddisku.

38 Není monitor jako monitor

Pokud ještě máte starý CRT monitor, pokuste se ho co nejrychleji vyměnit za LCD. Úspora ve spotřebě energie je u LCD monitoru se stejnou úhlopříčkou průměrně 70 %. Mezi LCD monitory jsou ale velké rozdíly – vždy si přečtěte informaci o spotřebě. Nejnížší je u LED obrazovek.

ZDROJ ENERGIE

39 Používejte čistou elektřinu

Už i v České republice si mohou domácnosti i podnikatelé vybrat dodavatele, který jim nabídne kvalitní zelený produkt. To znamená, že zajistí dodávku elektřiny, která byla vyrobena výhradně z obnovitelných zdrojů. Její cena pro spotřebitele je přitom obdobná (v některých případech i nižší) než v případě konkurenčních dodavatelů obchodujících s konvenční elektřinou. V nabídkách desítek obchodníků s elektřinou působících v České republice najdeme řadu zelených produktů. Vždy je ovšem třeba prověřit, zda jde opravdu o zajištění elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, nebo jen obchodní značku (spojenou například s propagací čisté energetiky). Dva příklady z nabídek velkých firem – Ekoelektřina od firmy E.ON skutečně nabízí obnovitelnou elektřinu, Zelená energie od společnosti ČEZ nikoli.

40 Vyrábějte si vlastní energii

Vadí Vám závislost na velkých energetických firmách? Vyhlaste aspoň částečnou energetickou nezávislost své domácnosti a vyrábějte si elektřinu a teplo sami. Možností je celá řada – od solárního ohřevu užitkové vody přes kotel na dřevo až po vlastní výrobu elektřiny ze střešní fotovoltaické elektrárny. V případě fotovoltaiky máte široké možnosti – na jedné straně zcela samostatný ostrovní systém vybavený akumulátory, na druhé kombinovaný systém se zachovaným připojením k síti, který pokrývá jen zlomek spotřeby domu. Velikost i provoz elektrárny je třeba přizpůsobit spotřebě konkrétního objektu.

GREENPEACE

Greenpeace je mezinárodní nezisková ekologická organizace. Kvůli zachování nezávislosti v postojích a činech nepřijímáme žádné finanční prostředky od firem, států, vlád ani nadací s nimi spojených. Fungovat můžeme pouze díky podpoře jednotlivců.

Pokud se i Vy rozhodnete podporovat Greenpeace, velmi rádi Vám pomůžeme vybrat nejvhodnější způsob a poskytneme další podrobnější informace.

Kontaktujte nás na tel.: +420 224 319 667 nebo e-mailem na priznivci@greenpeace.org.

Děkujeme Vám!

GREENPEACE

40 TIPŮ JAK ŠETŘIT ENERGIÍ I VLASTNÍ PENĚŽENKU

Aktualizované informace najdete na www.greenpeace.cz

Informace v tomto letáku odpovídají stavu v době jeho vydání. Přestože většina z uvedených údajů má dlouhodobou platnost, některé z nich mohou v důsledku vývoje techniky a trhu časem zastarát.

Vydalo Greenpeace ČR ve spolupráci s Karlem Polaneckým z Hnutí Duha.

Greenpeace Česká republika
Prvního pluku 12/143, Praha 8 – Karlín, 186 00
telefon: +420 224 320 448, e-mail: greenpeace@ecn.cz
www.greenpeace.cz

Stačí dodržovat několik jednoduchých zásad, a Vaše rodina ušetří měsíčně až třetinu výdajů za elektřinu. Ještě více můžete ušetřit za vytápění a ohřev vody, je ovšem třeba také více investovat. Vedle úspory výdajů pomůžete snížit znečištění ovzduší, zastavit devastaci (nejen) severních Čech a zásadně omezit svůj příspěvek ke klimatickým změnám.

Nemusíte nijak slevovat ze svého pohodlí – naopak, Vaše domácnost bude v mnoha ohledech modernější než dříve.

Navržená řešení si zkuste vychutnat – šetřit energií může být zábava!

